

T.C.
ANKARA
8. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1348

KARAR NO : 2023/1753

DAVACI :
VEKİL : AV. -UETS[.....]

DAVALILAR : 1- AYDIN VALİLİ /AYDIN
2- MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI/ANKARA
VEKİL : AV.
Aydın Millî Eğitim Müdürlüğü Aydın Merkez/AYDIN

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından Aydın İl Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde öğretmen olarak görev yapmakta iken 07/02/2017 tarihinde KHK ile kamu görevinden çıkarıldı, ardından Olağanüstü Hal tedbirleri inceleme Komisyonu kararı ile göreve iade edilerek göreve başlandı, göreve başlamasını müteakip görevinden ayrı kaldığı süre içinde uğradığı manevi zararlara karşılık manevi tazminat ödenmesi talebiyle Millî Eğitim Bakanlığı'na gönderilmek üzere Söke İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne 10/02/2023 tarihinde başvuru yapıldığı belirtilerek; söz konusu başvurunun reddine ilişkin 24/03/2023 tarih ve -72994148 sayılı Aydın Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile ilminin hukuka ve mevzuata aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile 100.000,00-TL manevi tazminatın başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

ORTAK SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule ilişkin olarak, davanın süresi içerisinde açılmadığı, esasa ilişkin olarak ise, manevi tazminat ödenmesinin şartlarının oluşmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 8. dare Mahkemesi Hakimliği'nce, **davalı idarelerin süre aklını itirazı yerinde görülmemekle**, dava dosyasında bulunan tüm bilgi ve belgelerin tetkiki suretiyle, ilmin esası hakkında gereği dünüldü:

2576 sayılı Bölge dâre Mahkemeleri, dâre Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un **'Tek Hakimle Çözümüne Davalar' başlıklı 7'nci maddesinde**, "1.Uyu mazlık miktarı yirmibe bin Türk Lirasını aşmayan; a) Konusu belli parayı içeren idarî tedbirlerle karşı açılan iptal davaları, b) Tam yargı davaları dâre mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözümlenir (...)" hükmüne; **Ek-1'nci maddesinde ise**, "Bu Kanunun tek hakimle çözümlenecek davalara ilişkin 7'nci maddesindeki parasal sınırlar; her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, önceki yılda uygulanan parasal sınırların, o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298'inci maddesi hükümleri uyarınca Maliye Bakanlığıınca her yıl tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle uygulanır. Bu şekilde belirlenen sınırların bin Türk lirasını aşmayan kısımları dikkate alınmaz. Yukarıdaki fıkra uyarınca her takvim yılı başından geçerli olmak üzere uygulanan parasal sınırların artışı, artışı yürürlüğe girdiği tarihten önce idare ve vergi mahkemelerince nihâi olarak karara bağlanmış davalar ile Danıştayın bozma kararı üzerine bozulan mahkemece yeniden bakılan davalarda uygulanmaz" hükmüne yer verilmiştir.

T.C.
ANKARA

8. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2023/1348

KARAR NO : 2023/1753

Bu do rultuda, yeniden de erleme oranının tatbiki ile 2023 Takvim yılı ba ından itibaren tek hakimle çözümlenecek davaların parasal üst sınırı 171.000,00-TL olarak belirlenmi tir.

Buna göre, bakılan davanın konusunun 100.000,00-TL olması nedeniyle tek hakimle çözümlenecek davalar kapsamında bulundu u anla ılmı , i in esasına geçilmi tir.

Anayasa'nın "*Yargı Yolu*" ba lıklı **125'inci maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesinde;** "*darenin her türlü eylem ve i lemlerine kar ı yargı yolu açıktır*" hükmüne yer verilmi ; **son fıkrasında,** idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u hükmüne ba lanmı tir.

7075 sayılı Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin De i tirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un **10'uncu maddesinde 7145 sayılı Kanun ile yapılan de i iklikle madde metni,** "*(1)Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan te kilattan çıkarılan ya da ili i i kesilenlere ili kin ba vurunun kabulü halinde karar, kadro veya pozisyonunun bulundu u kuruma, yüksekö retim kurumlarında kamu görevinden çıkarılan ö retim elemanları için Yüksekö retim Kurulu ba kanlı na bildirilir. Kamu görevine iade edilmesine karar verilenlerin eski kadro veya pozisyonuna atanması esastır. (...) Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı na bildirilenlerin atama teklifleri; Ankara, stanbul, zmir illeri dı ında ve 2006 yılından sonra kurulan yüksekö retim kurumlarına öncelik verilmek kaydıyla, Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı tarafından kamu görevinden çıkarıldı ı yüksekö retim kurumu haricinde tespit edilecek yüksekö retim kurumlarından birine önceki kadro unvanlarına uygun olarak on be gün içinde yapılır. Kurumlar, bildirim veya atama teklif tarihini takip eden otuz gün içerisinde atama i lemlerini tamamlar. Bu kapsamda yer alan personele ili kin kadro ve pozisyonlar, ilgililer ili kin atama onaylarının alındı ı tarih itibariyle di er kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve ba ka bir i leme gerek kalmaksızın ilgili mevzuatı uyarınca ihdas, tahsis ve vize edilmi sayılır. Söz konusu kadro ve pozisyonlar, herhangi bir ekilde bo almaları halinde ba ka bir i leme gerek kalmaksızın iptal edilmi sayılır. Atama emri, ilgili kamu kurum ve kurulu u tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerin göre ilgililere tebli edilir. Tebli tarihini takip eden on gün içerisinde göreve ba lamayanların bu maddeden do an atanma hakkı ile mali hakları dü er. Kamu kurum ve kurulu ları atama ve göreve ba latma i lemlerinin sonucunu, i lemlerin tamamlanmasını takip eden on be gün içinde Devlet Personel Ba kanlı na bildirirler. Igililerin kamu görevinden çıkarılmasına ili kin kanun hükmünde kararname hükümleri, bu fıkrada belirtilen ki iler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmı sayılır. Bu kapsamda göreve ba layanlara, kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden ayba ından göreve ba ladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları ödenir. **Bu ki iler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz...**" ekinde düzenlenmi tir.*

7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde De i iklik Yapılmasına Dair Kanun'un 22.maddesiyle 7075 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin de i tirilen 1 numaralı fıkrasının 3.cümlesinin, 4.cümlesinin bir kısmının, 9.ve 13.cümlesinin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne iptal davası açılmı , Anayasa Mahkemesince verilen E:2018/137 K:2022/86 sayılı 12/01/2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan karar ile 9.cümlesinde yer alan "...ile mali hakları..." ibaresinin ve **13.cümlesinin iptaline,** 9.cümlesinin kalan kısmının Anayasa'ya aykırı olmadı na ve iptal talebinin reddine karar verilmi tir.

Söz konusu karar gerekçesinde, "*..Kural kapsamında göreve iade edilenlerin kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamayacakları öngörülmekle bu ki iler tedbir i leminin haksız uygulanmasından dolayı u rayabilecekleri maddi ve manevi zararları*

T.C.
ANKARA

8. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2023/1348

KARAR NO : 2023/1753

giderme fırsatı ortadan kaldırılmaktadır. Kamu makamlarının hukuka aykırı uygulamaları nedeniyle zarara uğradığını iddia eden kişi ilere dava açma imkanı verilmemesi, Devletin kişilerin maddi ve manevi varlığına yönelik müdahalelere karşı etkili giderim mekanizması sağlanamaması nedeniyle bu konuda mağdur olmaktadır..." ibarelerine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının 07/02/2017 tarihinde Ola anüsty Hal KHK'sı ile kamu görevinden çıkarıldığı, ardından Ola anüsty Hal Komisyonu kararı ile görevine iade edildiği, görevinden ayrı kaldığı süre içerisinde uğradığı manevi zararların bir nebze olsun hafifletilebilmesi amacıyla tarafına manevi tazminat ödenmesi talebiyle davalı bakanlık tarafından başvuru yapıldığı, ancak başvurusunun reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Manevi tazminat, malvarlığında meydana gelen bir eksilmeyi karşılamaya yönelik bir tazminat aracıdır. Olay nedeniyle duyulan elem ve ızdırabı kısmen de olsa hafifletmeyi amaçlar. Belirtilen nitelikleri gerektiren manevi tazminatın zenginlikle meye yol açmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Manevi zararın varlığı, sadece şeref, haysiyet ve onur kırıcı elem ve eylemlere ya da kişilerin vücut bütünlüğünde meydana gelen sakatlık haline veya ölüm nedeniyle oluşan bir elem, üzüntü duyulması artına bağlı olmayıp; idarenin yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetini gerektiren gibi eksiksiz olarak sunamaması nedeniyle ilgililerin yeterli hizmet alamamalarından dolayı üzüntü ve sıkıntı duymaları manevi zararın varlığı ve manevi tazminatın hükmedilmesi için yeterli bulunmaktadır. Başka türlü giderim yollarının bulunmaması veya yetersiz kalması, manevi tazminatın parasal olarak belirlenmesini zorunlu hale getirmektedir. Manevi tazminat, olay nedeniyle duyulan elem ve ızdırabı kısmen de olsa hafifletmeyi amaçlar. Belirtilen nitelikleri gerektiren manevi tazminatın zenginlikle meye yol açmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir. ise de, tam yargı davalarının nitelikleri gerektiren takdir edilecek miktarın aynı zamanda duyulan elem ve ızdırabı giderecek bir oranda olması icap eder. Bu niteliklerden dolayı sorumluluk hukukunun genel çerçevesinde manevi tazminatın miktarı her bir olay ve birey yönünden yargı yerlerince farklı şekilde de belirlenebilir ve manevi tazminat miktarının idare organlarıca takdir edilmesini sağlayacak şekilde yasayla belirlenmesi de müessesenin nitelikleri ile bağdaşmayacağından; yasa koyucunun bunu yasada açıkça öngörmesini beklemek de gerçekçi değildir.

Yukarıda yer verilen 7075 sayılı Kanun'un 10.maddesindeki "*Bu kişiler kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz*" ibaresinin Anayasa Mahkemesi'nce iptal edildiği dikkate alındığında, ola anüsty hal döneminde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnamelerin eki listelerde ismine yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılan kamu görevlilerinin göreve iadeleri sonrasında manevi tazminat talepli dava açmasında hukuki bir engel bulunmamaktadır.

Bu doğrultuda, davacının kamu görevinden çıkarıldıktan yaklaşık 5 yıl 10 ay sonra kamu görevine iade edildiği dikkate alındığında, davacının kamu görevinden ayrı kalmasının idarenin kusurlu eyleminin sonucu olduğu ve bu süreçte mahrum kaldığı manevi zararların Anayasa'nın 125'inci maddesi uyarınca davalı idarelerce karşılanması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda, davacının kamu görevinden ayrı kaldığı süre de dikkate alınmak suretiyle takdiren 100.000,00-TL manevi tazminatın, davacı tarafından davalı idareye yapılan manevi tazminat ödenmesi talepli başvurusunun idarenin kaydına girdiği tarihten itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesi gerekmekte olup, aksi yönde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle;

- 1) Dava konusu işlemin **PTAL NE,**

T.C.
ANKARA

8. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2023/1348

KARAR NO : 2023/1753

- 2) Davacının manevi tazminat talebinin **KABULÜNE**; 100.000,00-TL'nin davalı idareye yapılan manevi tazminat ödenmesi talepli ba vurunun idarenin kaydına girdi i tarihten itibaren i letilecek yasal faizi ile birlikte davacıya **ÖDENMES NE**;
- 3) A a ıda dökümü gösterilen davacı tarafından kar ılanan toplam 370,50-TL yargılama giderlerinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,
- 4) Davacı tarafından yatırılan 1.707,75-TL nisbi karar harcının davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,
- 5) Hükmedilen miktar üzerinden nispi olarak hesaplanan 6.831,00-TL karar harcından davacı tarafından yatırılan miktarın mahsubu sonucu kalan 5.123,25-TL'nin davalı idarelerden tahsili için müzekkere yazılmasına,
- 6) Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca hükmedilen miktar üzerinden nispi olarak (%16) hesaplanan 16.000,00-TL vekalet ücretinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,
- 7) Artan posta avansının talep edilmesi halinde derhal; talep edilmemesi halinde ise, i bu kararın kesinle mesinden sonra re'sen aidiyetine göre taraflara iadesine,
kararın tebli ini izleyen günden itibaren **30 (otuz) gün** içerisinde **Ankara Bölge dare Mahkemesi'ne istinaf** yolu açık olmak üzere, 28/09/2023 tarihinde karar verildi.

HAK M
FATMA B NGÖL
164268

YARGILAMA G DERLER	:	
Ba vurma Harcı	:	179,90 TL
Vekalet Harcı	:	25,60 TL
Posta Masrafı	:	165,00 TL
TOPLAM	:	370,50 TL

Nisbi Karar Harcı : 1.707,75 TL